Høringsnotat fra Norsk Reiseliv
Midlertidige innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen
Saksnr: 20/2362
Justis- og beredskapsdepartementet

Norsk Reiseliv sender med dette vårt høringsinnspill for departementets forslag til midlertidig lov om innreiserestriksjoner for å begrense smittespredningen av covid-19, saksnr: 20/2362.

Formålet med loven beskrevet i §1 er å regulere begrensninger i retten til innreise for utlendinger som ellers ville ha lovlig adgang til innreise etter utlendingsloven, for å trygge folkehelsen ved utbrudd av den allmennfarlige smittsomme sykdommen covid-19.

Koronakrisen har ført norsk og internasjonalt reiseliv inn i en helsvart situasjon, hvor selv bedrifter med svært god økonomi og fremtidsutsikter står i fare for å gå konkurs. Staten har trådt til med låne- og støtteordninger, og vi oppfordres til å feriere i Norge i sommer. Det er bra, men nordmenn alene kan ikke erstatte utenlandske turister. Og i hvert fall ikke nordmenn som ferierer i egen hytte eller hos slekt og venner.

Vi er avhengig av utenlandsk reisende inn til Norge så snart dette er mulig med hensyn til smittevern. Skal norsk reiselivsnæring være etterspurt i fremtiden, er det viktig at Norge også etter Koronakrisen har sterke og attraktive reiselivsaktører både innen transport, overnatting, opplevelser og aktiviteter.

Vi ser nå at flere land i Europa begynner å åpne grensene for turister først fra sine naboland og deretter fra andre europeiske land med tilsvarende smittenivå. Hellas jobber nå for å åpne grensene 1. juli og flere andre ventes å følge etter. Vi har stor forståelse for at Norge må handle i forhold til hva som er smittevernfaglig forsvarlig, men vi må ikke ende opp i en situasjon hvor nordmenn kan reise på ferie til utlandet, for så å ta 10 dager på hytte med karantene i ettertid, mens den norske grensen fortsatt er stengt for utenlandske turister.

Vi er redd for at vi kan komme i en slik situasjon med de reiserådene som regjeringen kom med fredag 15. mai 2020. Norge må være koordinert med resten av Europa i forhold til åpning av grensene og karanteneregler, og vi må inkludere de landene som er på samme smittenivå som oss, blant annet Tyskland og Nederland når vi snakker om våre naboland. Norske særordninger vil ellers medføre store økonomiske konsekvenser og gambling med norske arbeidsplasser. Det er her viktig med tydelige datoer fra regjeringen og at disse er koordinert med det som skjer i EU.

Norsk Reiseliv • Norwegian Tourism Partners
Engebrets vei 3, NO-0275 Oslo, Norway • Tel: +47 909 94 898 • Email: post@norsk-reiseliv.no • Org. no.: NO 987 326 980
norsk-reiseliv.no • norwegiantourism.no

Departementet skriver i høringsnotatet at «Den ekstraordinære situasjonen og behovet for ekstraordinære tiltak, tilsier at en videreføring av tiltakene bør skje med hjemmel i et særskilt tilpasset lovgrunnlag, som gir grunnlag for gradvis oppmyking» (s 2 og 3). For passasjerskipsrederiene og flyselskapene er det positivt at vurdering av reglene for fritids-reisende fra Norden vil bli foretatt innen 15. juni, og at gjeldende karanteneregler vil bli erstattet med selvmonitorering og testing.

EU-kommisjonen presenterte 15. april 2020 en gradvis lettelse av tiltakene som er iverksatt i Europa under covid-19-situasjonen, der det legges til grunn at en koordinert vei videre er i felleseuropeisk interesse. EU-kommisjonen presenterte på en pressekonferanse 13. mai «Commission's guidance on how to safely resume travel and reboot Europe's tourism i 2020 and beyond». I retningslinjene og anbefalingene beskrives en forsvarlig igangsetting av reiseliv, transport og fri ferdsel i Fase 1, som er mellom land med tilsvarende smitte-utbredelse.

Justisdepartementets forslag til ny lov definerer en grenseåpning i faser. I høringsnotatet heter det på side 10;

«Første fase bør være gradvis opphør av indre grensekontroll, og da slik at det første gis lettelse i reiserestriksjoner mellom det som blir identifisert som lavrisiko-områder. Det anbefales at nabostater etablerer dialog for å få til dette».

På side 2 i høringsnotatet står det at reisende fra enkelte andre nærliggende europeiske land vil bli tilsvarende behandlet med samme løsning som Norden, og at en vurdering vil bli foretatt innen 20. juli. Utenom Norden har Norge i dag kun grense til Tyskland med direkte grensekryssing sjøveien med Color Lines to passasjerskip MS Color Fantasy og MS Color Magic, som går i regulær, daglig trafikk med passasjerer mellom Oslo og Kiel. Skipene har norsk eierskap og er registrert i norsk skipsregister, har Oslo som hjemmehavn og har norsk besetning. I tillegg kommer de norskregistrerte flyselskapene med daglige direkteflyvninger mellom sentral-europeiske storbyer og flyplasser lokalisert på flere steder i Norge.

For Norsk Reiseliv er det vanskelig å forstå hvorfor ikke Tyskland og Nederland, som har samme smittevernsituasjon som Norge, ikke kan bli likebehandlet med land i Norden med vurdering av åpning 15. juni. Med en gjenåpning av grensen innen 20. juli vil store deler av sommersesongen være tapt.

Ved en gjenåpning til Tyskland og Nederland vil rederiene og flyselskapene følge de retnings-linjer som gjelder ift smittevern ved alle deler av reisen. Det er utviklet en smitteveileder for bransjen på oppdrag av EU-kommisjonen, samt at blant annet Color Line har utviklet en virsomhetsspesifikk smittevernveileder med utgangspunkt i den internasjonale smitteveileder for bransjen. Denne veilederen konkretiserer tiltak knyttet til arealbegrensninger, hygiene, kontaktreduksjon og avstandsbegrensninger. Skipene har store arealer, et erfarent,

norsk mannskap, egen vektertjeneste, god kameraovervåking og et trent, medisinsk personale.

For Color Line innebærer en åpning av grensen til Tyskland at de kan vi ta tilbake ca. 1 000 norske medarbeidere som i dag er permitterte. Økonomisk er sommeren avgjørende, fordi rederier som Color Line generer vel 70% av det årlige driftsresultatet i juni, juli og august. Videre kan Color Line med en åpning til Norden og Tyskland bidra til å sikre inntil 45% av den utenlandske ferietrafikken til Norge sommeren 2020. Det utgjør 2,65 millioner gjestedøgn med en omsetning på 3,5 mrd kroner i reiselivet over hele landet. Ringvirkningene til samfunnet utgjør det dobbelte – 7 mrd kroner.

De samme regneeksempler gjelder for Fjord Line i forhold til deres fergetrafikk mellom Danmark og Norge, hvor spesielt reiselivsnæringen på Sørlandet og Vestlandet nyter godt av deres trafikk til Norge fra Europa.

Grenseåpninger mot Norden og Sentral-Europa er også avgjørende for at flyselskapene som er registrert i Norge skal kunne overleve og sikre flere tusen arbeidsplasser både i egne selskap og i reiselivsnæringen.

Med denne bakgrunn foreslår Norsk Reiseliv at forslaget om en midlertidig særlov om innreiserestriksjoner med sikte på å beskytte folkehelsen mot utbruddet av covid-19 endres, ved at Fase 1, som innbefatter en vurdering av åpning grensene mellom Norge og Norden fra 15. juni utvides til også å gjelde Tyskland og Nederland ut fra de samme smittevernfaglige vurderingene.

Oslo, 20. mai 2020
Norsk Reiseliv

Norsk Reiseliv er en uavhengig bransjeforening for reiselivet i Norge. Medlemmene i Norsk Reiseliv står for ca 90 prosent av den internasjonale reiselivsmarkedsføringen og består av de 15 største reiselivsbedriftene, destinasjons- og landsdelsselskapene i Norge, med vel 40.000 ansatte. Våre medlemsbedrifter har virksomhet over hele Norge og er representert innen sjø- og landtransport, luftfart, hotell- og servering, flyplasser, opplevelser og regionale/lokale reiselivsorganisasjoner.

Reiselivet er en av næringene som skal skape verdier og sysselsetting i framtiden. Uten målrettet innsats mot reiselivet vil det bli konkurser og massearbeidsledighet. Det haster derfor med tiltak som igjen kan skape vekst for en av Norges viktigste eksportartikler.